

Ochrana spotřebitelů na energetickém trhu před nekalými obchodními praktikami a tzv. šmejdy

Návrh úprav stávající legislativy

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. et Ing. René Neděla
Náměstek ministryně

Současná legislativa

Zákon na ochranu spotřebitele

- ▶ Zákaz nekalých obchodních praktik, rozlišování mezi obchodními praktikami klamavými a agresivními.

Živnostenský zákon

- ▶ Možnost zákazu podomního/pochůzkového prodeje prostřednictvím vydání tržního řádu obce.

Občanský zákoník

- ▶ Informační povinnosti prodejce vůči spotřebiteli před uzavřením smlouvy, odstoupení od smlouvy.

Energetický zákon (EZ)

- ▶ § 11a dává spotřebitelům právo i na odstoupení od smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory nebo distančním způsobem do 14 dnů ode dne jejího uzavření (což generuje již občanský zákoník), právo na výpověď smlouvy, a to do 15. dne ode dne zahájení dodávky elektřiny nebo plynu.

Dozorové orgány

- ➔ **Energetický regulační úřad (ERÚ)** je v oblasti ochrany spotřebitele dozorovým orgánem, a to i pokud jde o kontrolu oblasti nekalých obchodních praktik upravených zákonem o ochraně spotřebitele.
- ➔ V případě porušování zákazů některých druhů prodeje zboží nebo poskytování služeb mimo provozovnu upravených v tržních řádech, je příslušným dozorovým orgánem **obec** (obecní úřad).
- ➔ Obecná oblast ochrany spotřebitele je v gesci **České obchodní inspekce** (není-li k výkonu určen speciální orgán dozoru).

Dramatický nárůst nekalých praktik při prodeji energií zaznamenává ČOI i ERÚ

Energetika:

- ➔ Prodej energetických produktů jinak, než v provozovně poskytovatele energií, zpravidla **PODOMNÍ PRODEJ**.

Typicky:

- ▶ agresivní nátlak, manipulativní a klamavé praktiky na kupující (často na seniory),
- ▶ podomní prodeje, triky se žárovkami zdarma, či nepřiměřené sankce při odstoupení,
- ▶ zneužívání „univerzálních“ plných mocí, nejasné termíny pro odstoupení.

MPO reaguje na kritickou situaci na energetickém trhu

Zpracování tří nových paragrafů do připravené novely Zákona o ochraně spotřebitele s cílem co nejrychleji:

- ➔ potlačit nekalé a agresivní obchodní praktiky;
- ➔ zavést registraci zprostředkovatelské činnosti v energetice.

Nová ustanovení k posílení ochrany spotřebitelů I.

- ➔ **Omezení max. délky smlouvy uzavřené na dobu určitou** mezi obchodníkem a spotřebitelem, jejímž předmětem je dodávka elektřiny nebo plynu, a to **na 36 měsíců** (po této době se smlouva považuje za smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou).
- ➔ **Možnost** zákazníka **vypovědět smlouvu na dobu určitou s automatickým prodloužením závazku**, a to kdykoliv do 15. dne před uplynutím sjednané doby.
 - ▶ *Reakce na praxi, kdy dodavatelé brání svobodné změně dodavatele nastavením příliš krátkého časového období pro projev vůle neprodloužit smlouvu.*
- ➔ **Právo** spotřebitele **bezplatně a bez sankce vypovědět smlouvu**, prokáže-li zánik **právního titulu k užívání odběrného místa** nebo vznik **právního titulu jiné fyzické nebo právnické osoby k užívání odběrného místa**.

Nová ustanovení k posílení ochrany spotřebitelů II.

- ➔ Pokud spotřebitel řádně ukončí smlouvu o dodávkách energie, **zakazuje se uložení jakýchkoliv sankcí plynoucích z automatického ukončení smluv souvisejících** (tzv. LED žárovky).
- ➔ **Zavádí se právo** zákazníka **na bezodkladné písemné vyhotovení smlouvy** a na **poskytnutí kopie smlouvy** či souhrnu podstatných náležitostí smlouvy.
 - ▶ *Opatření cíleno především na případy, kdy byla smlouva uzavřena „na dálku“ a je v souladu s opatřením pro odstoupení od smlouvy podle OZ.*
- ➔ Pokud je **smlouva uzavřena v zastoupení** zákazníka, pohlíží se na ni **jako na smlouvu uzavřenou distančním způsobem.**

Nová ustanovení k posílení ochrany spotřebitelů III.

- ➔ **Omezení doby platnosti plné moci na 6 měsíců.**
- ➔ **Zprostředkování** nebo jiné jednání vedoucí k uzavření smlouvy lze pro zákazníka provést pouze **jako jednorázové právní jednání.**
- ➔ Na osobu, která **vykonává zprostředkovatelskou činnost**, platí obdobně **povinnosti držitelů licencí.**
- ➔ Osoba, která vykonává zprostředkovatelskou činnost, **MUSÍ BÝT ZAPSÁNA V REGISTRU (tzn. je pak dohledatelná!!!)** u Energetického regulačního úřadu.

Zprostředkovatelská činnost v energetice a její registrace

- ➔ Osoba, která **vykonává zprostředkovatelskou činnost**, se zapíše do registru osob provádějících zprostředkovatelskou činnost, vedeném ERÚ do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona.
- ➔ Registraci nepodléhá právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem licence na obchod s elektřinou nebo obchod s plynem.
- ➔ Výkon zprostředkovatelské činnosti bez zápisu v registru osob provádějících zprostředkovatelskou činnost je zakázán.

Registr zprostředkovatelů povode ERÚ

- ➔ ERÚ na základě žádosti o zápis zapíše do registru osob provádějících zprostředkovatelskou činnost, pokud údaje uvedené v oznámení umožňují identifikaci osoby uvedené v žádosti v příslušném veřejném rejstříku, osoba doloží své podnikatelské oprávnění k výkonu činnosti a uhradí správní poplatek.
- ➔ ERÚ bude oprávněn v případě opakovaného, zvláště závažného porušení právních předpisů souvisejících s činností zprostředkovatele provést výmaz osoby z registru.
 - ▶ Bude-li proveden výmaz osoby z registru viz. výše uvedené, bude možné provést opětovný zápis do registru nejdříve po uplynutí karenční lhůty ode dne výmazu z tohoto registru.

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. et Ing. René Neděla
Náměstek ministryně